

Kamu Gözetimi Kurumu

20 SORUDA ÜLKEMİZDEKİ FİNANSAL RAPORLAMA VE BAĞIMSIZ DENETİM SİSTEMİ

ANKARA, 2023

Giriş

Şirketlerin finansal raporlama ve denetim sistemine yeni bir anlayış ve çağdaş bir yaklaşım getiren ve ülkemizdeki kamu gözetimi sisteminin çatısını oluşturan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda (TTK) öngörülen finansal raporlama ve bağımsız denetim sistemini hayata geçirmek amacıyla, 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kurulan Kamu Gözetimi Kurumu (KGK) kuruluşundan bugüne ülkemizde "yüksek kalitede ve güvenilir bir finansal raporlama ve bağımsız denetim ortamı oluşturmak" vizyonuyla faaliyetlerini sürdürmektedir.

Finansal raporlama sistemi; yüksek kaliteli standartlar ve sağlıklı düzenleyici çerçeveler ile desteklendiğinde ekonomik kalkınmanın anahtarı olmaktadır. Uluslararası finansal raporlama standartlarıyla uyumlu finansal raporlama çerçevelerine göre hazırlanan finansal tablolar, işletmenin durumunu gerçeğe uygun bir şekilde ortaya koyarak finansal tablo kullanıcılarının doğru kararlar vermelerine olanak sağlamaktadır.

Finansal tabloların tüm önemli yönleriyle geçerli finansal raporlama çerçevesine uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığı ise işletmeden bağımsız üçüncü bir tarafça yürütülen bağımsız denetimle güvence altına alınmaktadır.

Bağımsız denetim sonucunda hazırlanan bağımsız denetim raporuyla, geçerli finansal raporlama çerçevesine uygun olarak finansal tabloların tüm önemli yönleriyle doğru ve gerçeğe uygun bir görünüm sağlayıp sağlamadığı hakkında bir güvence verilerek kullanıcıların güven seviyesi artırılmış olur.

Bu yayın, ülkemizdeki şirketlerin bakış açısından finansal raporlama ve bağımsız denetimle ilgili olarak en sık sorulan sorulara cevap vermek amacıyla hazırlanmıştır.

Bu çerçevede hazırlanmış olan çalışmamızın tüm şirketler ve paydaşlarımıza yardımcı olmasını ümit ediyoruz.

Sorularla Ülkemizdeki Finansal Raporlama ve Bağımsız Denetim Sistemi

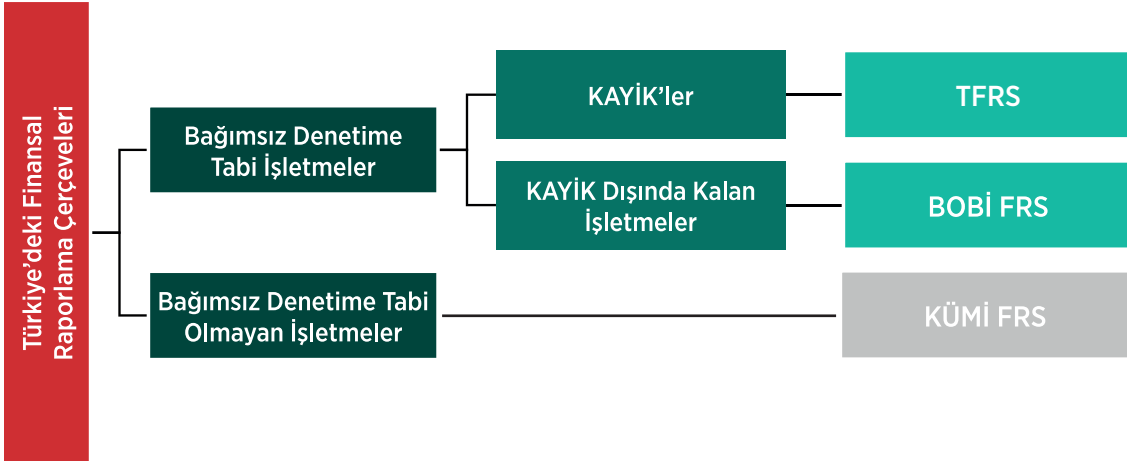
1. Şirketlerin Finansal Tablolarının Hazırlanmasından Kim Sorumludur?

TTK'nın 64'üncü maddesi uyarınca her tacir, ticari defterleri tutmak ve defterlerinde, ticari işlemleriyle ticari işletmesinin iktisadi ve mali durumunu, borç ve alacak ilişkilerini ve her hesap dönemi içinde elde edilen neticeleri, açıkça görülebilir bir şekilde ortaya koymak zorundadır. Bu çerçevede şirketlerin finansal tabloları, üst yönetimden sorumlu olanların gözetiminde işletme yönetimi tarafından hazırlanır.

2. Ülkemizdeki Geçerli Finansal Raporlama Çerçevesi Nelerdir?

TTK'nın 88'inci maddesinin birinci fıkrasına göre 64 ilâ 88'inci madde hükümlerine tabi gerçek ve tüzel kişiler münferit ve konsolide finansal tablolarını düzenlerken, KGK tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına, kavramsal çerçevede yer alan muhasebe ilkelerine ve bunların ayrılmaz parçası olan yorumlara uymak ve bunları uygulamak zorundadır. Dolayısıyla, KGK tarafından yayımlanan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamında hazırlanan finansal tablolar, şirketlerin yasal finansal tablolarını oluşturmaktadır. Bu kapsamda; KGK tarafından yayımlanan ve bağımsız denetime tabi şirketler tarafından zorunlu olarak uygulanan, diğer şirketler tarafından ise ihtiyari olarak uygulanabilen geçerli finansal raporlama çerçevesi aşağıdaki gibidir:

Şekil 1 Ülkemizdeki Geçerli Finansal Raporlama Çerçevesi

Türkiye Muhasebe Standartları (TMS): Türkiye Finansal Raporlama Standartları, Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı ile Küçük ve Mikro İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı ve farklı işletme büyüklükleri, sektörler ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlar için KGK tarafından belirlenen standartlar ve bunlarla ilişkili diğer düzenlemelerden oluşur.

Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS): Türkiye Muhasebe Standardı, Türkiye Finansal Raporlama Standardı, Türkiye Muhasebe Standardı Yorum ve Türkiye Finansal Raporlama Standardı Yorum adlarıyla yayımlanan standartları ifade eder.

Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS): Bağımsız denetime tâbi olup Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını uygulamayan işletmelerin uygulayacakları finansal raporlama standardıdır.

Küçük ve Mikro İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (KÜMİ FRS): Bağımsız denetime tabi olmayıp ihtiyari olarak Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını veya Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardını uygulamayan, TTK'nın 64 ilâ 88'inci madde hükümlerine tabi gerçek ve tüzel kişilerin finansal tablolarının gerçeğe uygun, ihtiyaca uygun ve karşılaştırılabilir bilgi sağlamasını teminen ihtiyari olarak uygulayacakları finansal raporlama standardıdır.

3. Ülkemizdeki İşletme Büyüklüklerine Göre Geçerli Olan Finansal Raporlama Çerçevesi Nasıl Belirlenir?

Ülkemizdeki işletmeler, büyüklüklerine göre KGK tarafından yayımlanan finansal raporlama çerçevelerine göre raporlama yapmaktadır.

Bu kapsamda, KGK tarafından 19/09/2018 tarihli ve 30540 Resmî Gazete'de yayımlanan "TMS Uygulama Kapsamına İlişkin Kurul Kararı" uyarınca:

- Genel olarak, Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi işletmeler, Bankacılık Kanunu uyarınca Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun düzenleme ve denetimine tabi işletmeler, sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca faaliyet izni verilmiş A grubu yetkili müesseselerden belirli kriterleri karşılayan işletmelerin münferit ve konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında TFRS'lerin,
- Bağımsız denetime tabi olup, zorunlu TFRS uygulama kapsamında yer almayan kurum, kuruluş ve işletmelerin münferit ve konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında ise BOBİ FRS'nin uygulanmasına

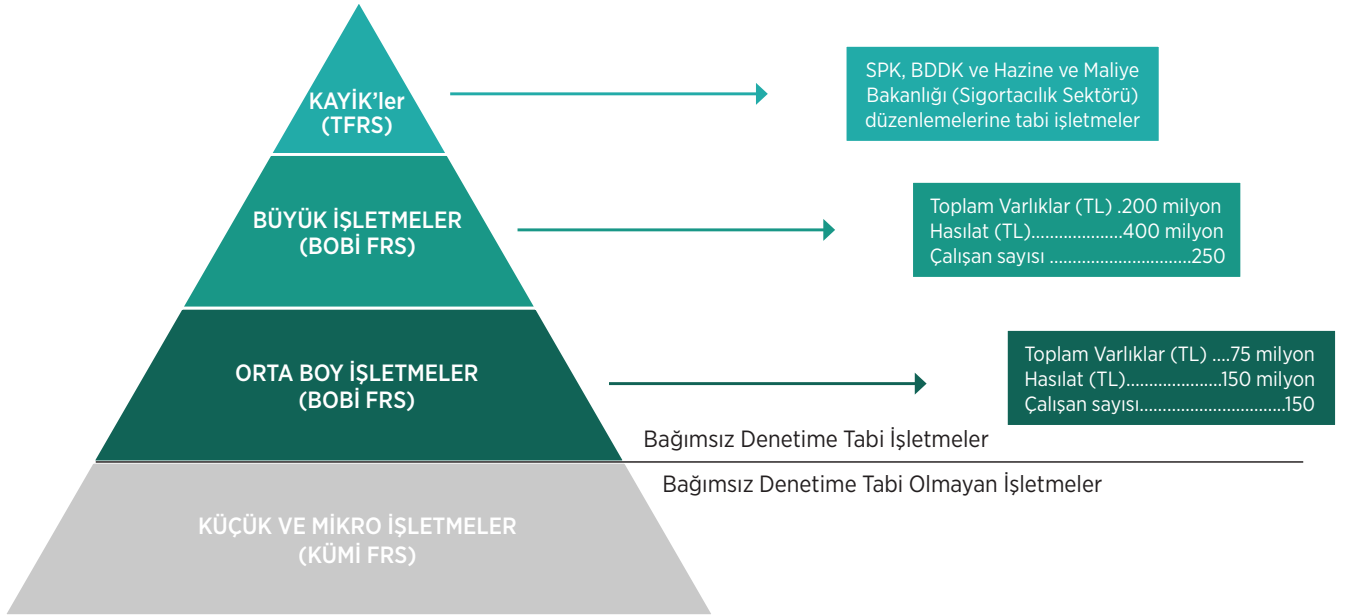
karar verilmiştir.

Diğer taraftan, 29/11/2022 tarihli ve 6434 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan "Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar" uyarınca bağımsız denetime tabi olmayan gerçek ve tüzel kişi tacirler tarafından aşağıdaki finansal tabloların hazırlanmasında KÜMİ FRS uygulanacaktır:

- Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar kapsamı dışında olup diğer mevzuat uyarınca bağımsız denetime tabi olarak hazırlanan finansal tablolarda ve
- Belirli alanların düzenlenmesi ve denetlenmesinden sorumlu kurum, kurul veya kuruluşlarca talep edilen denetimden geçmiş veya KGK tarafından yayımlanan standartlara atıf yapılarak hazırlanması istenen finansal tablolarda.

Bununla birlikte, yukarıdaki işletmeler dışındaki küçük ve mikro işletmeler TTK uyarınca hazırlayacakları finansal tablolarda KÜMİ FRS'yi ihtiyari olarak uygulamayı tercih edebilirler. Ülkemizdeki işletme büyüklüklerine göre uygulanacak geçerli finansal raporlama çerçeveleri aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

Şekil 2 Ülkemizdeki İşletme Büyüklükleri ve Raporlama Çerçeveleri

4. TFRS'leri Uygulamanın İşletmeler Açısından Avantajları Nelerdir?

İşletmeler tarafından, Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarıyla (UFRS) tam uyumlu TFRS'lerin uygulanması, işletmelerin finansal tablolarını, rekabette bulunduğu yabancı şirketlerle aynı esasta sunmalarını sağlayarak, mevcut ve potansiyel yatırımcıların şirketler bazında daha kolay karşılaştırma yapabilmelerine imkân tanımaktadır. Ayrıca UFRS uygulamanın zorunlu olduğu veya uygulanmasına izin verildiği ülkelerde bağlı ortaklıkları bulunan işletmeler, işletme genelinde aynı muhasebe dilini kullanabilme imkânına sahip olabilmektedir. Benzer durum işletmenin UFRS uygulayan bir ana ortaklığın bağlı ortaklığı olması durumunda da geçerlidir. Ayrıca, UFRS uygulayan bir işletme daha güvenilir, tutarlı, şeffaf ve yatırımcı odaklı bir finansal raporlama gerçekleştirdiğinden yabancı menkul kıymet piyasalarında daha rahat faaliyet gösterebilmekte ve yabancı sermaye açısından cazip hale gelmektedir.

5. Bağımsız Denetim Nedir ve Nasıl Bir Güvence Sağlar?

Bağımsız denetim; finansal tablo ve diğer finansal bilgilerin, finansal raporlama standartlarına uygunluğu ve doğruluğu hususunda, makul güvence sağlayacak yeterli ve uygun bağımsız denetim kanıtlarının elde edilmesi amacıyla, denetim standartlarında öngörülen gerekli bağımsız denetim tekniklerinin uygulanarak defter, kayıt ve belgeler üzerinden denetlenmesi ve değerlendirilerek rapora bağlanmasıdır.

Bağımsız denetim, kullanıcılara denetim konusunun denetim kistasına uyumuyla ilgili makul güvence sağlar.

Makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, denetçinin ulaştığı sonuçları ve görüşünü dayandırdığı çoğu denetim kanıtının kesin olmasından çok ikna edici olmasına sebep olan denetimin yapısal kısıtlamaları sebebiyle, mutlak bir güvence seviyesi değildir.

6. Hangi Şirketler Bağımsız Denetime Tabidir?

TTK'nın 397'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, TTK kapsamında bağımsız denetime tabi olacak şirketlerin Cumhurbaşkanı tarafından belirleneceği hükme bağlanmıştır.

Bu doğrultuda; 30/11/2022 tarihli ve 32029 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 6434 sayılı Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanı Kararıyla (CBK) bağımsız denetime tabi olacak şirketler belirlenmiştir. Buna göre CBK'da denetime tabi olacak şirketler 4 gruba ayrılmıştır.

1. Grup: Herhangi bir ölçüte bağlı olmaksızın denetime tabi olan şirketler (CBK'ya Eklî I sayılı listede sayılan şirketler)

3. Grup: Sermaye piyasası araçları bir borsada veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem görmeyen ancak 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında halka açık sayılan şirketlerden aşağıdaki ölçütlerden en az ikisini tek başına veya bağlı ortaklık ve iştirakleriyle birlikte üst üste iki hesap dönemi sağlayan şirketler:

- Aktif toplamı 30 milyon ve üstü Türk Lirası,
- Yıllık net satış hasılatı 40 milyon ve üstü Türk Lirası,
- Çalışan sayısı 50 kişi ve üstü.

2. Grup: CBK'ya Eklî II sayılı listede sayılan şirketlerden, aşağıdaki ölçütlerden en az ikisini tek başına veya bağlı ortaklık ve iştirakleriyle birlikte üst üste iki hesap dönemi sağlayan şirketler:

- Aktif toplamı 60 milyon ve üstü Türk Lirası,
- Yıllık net satış hasılatı 80 milyon ve üstü Türk Lirası,
- Çalışan sayısı 100 kişi ve üstü.

4. Grup: Yukarıda belirtilenler dışında kalan şirketlerden aşağıdaki ölçütlerden en az ikisini tek başına veya bağlı ortaklık ve iştirakleriyle birlikte üst üste iki hesap dönemi sağlayan şirketler:

- Aktif toplamı 75 milyon ve üstü Türk Lirası,
- Yıllık net satış hasılatı 150 milyon ve üstü Türk Lirası,
- Çalışan sayısı 150 kişi ve üstü.

Yukarıda belirtilen ölçütler 2023 ve sonraki dönemlerde denetime tabi olacak şirketler için geçerlidir. 2018-2022 hesap dönemlerinde bağımsız denetime tabi olacak şirketler için 2018/11597 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nda belirlenen eşik değerler geçerlidir.

7. Denetime Tabi Olunup Olunmadığının Belirlenmesine Yönelik Hesaplamalar Nasıl Yapılmalıdır?

Denetime tabi olup olunmadığının belirlenmesine yönelik hesaplamaların nasıl yapılacağı 16/01/2023 tarihli ve 32075 sayılı (1. Mükerrer) Resmî Gazetede yayımlanan “Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanı Kararına İlişkin Usul ve Esaslar’da (Usul ve Esaslar) açıklanmıştır.

Bağımsız denetime tabi olup olmadığını hesaplama ve belirleme sorumluluğu asıl olarak şirketin kendisine aittir. Bu kapsamda şirketler, CBK’da belirtilen ölçütler çerçevesinde kendisine ve varsa bağlı ortaklık ve iştiraklerine ait veriler üzerinden Usul ve Esaslar’da yer alan açıklamalar çerçevesinde hesaplamaları yaparak bağımsız denetime tabi olup olmadığını belirlemek zorundadır.

Ancak bağımsız denetime tabi olup olunmadığının hesaplanmasında şirketlere rehberlik sağlamak, bu konuda kaliteli ve hızlı bir hizmet sunarak oluşması muhtemel kaynak ve zaman kaybını gidermek ve hesaplamaların yapılmasında yeknesaklığı sağlayarak yaşanması muhtemel tereddütleri gidermek amacıyla Kurumumuz tarafından Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketler İçin Hesaplama Aracı (KGK-SİHA; <https://kgk.gov.tr/kgk-siha>) oluşturulmuştur.

8. Bağımsız Denetimden Muaf Tutulan Şirketler Hangileridir?

Bağımsız denetim kapsamı dışında tutulan şirketler CBK’nın 4’üncü maddesinde düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme uyarınca:

- CBK’ya ekli (I) sayılı liste kapsamında yer alanlar hariç olmak üzere 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna tabi şirketler ile,
- CBK’ya ekli (I) sayılı listede belirtilenler ile CBK’ya ekli (II) sayılı listenin 5 (b) sırasında belirtilen şirketler hariç olmak üzere sermayesinin en az yüzde 50’si devlete, il özel idarelerine, kanunla kurulmuş vakıflara ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan şirketler,
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun Geçici 7’nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında tasfiyelerine karar verilen ve tasfiye süreci Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından atanan tasfiye komisyonlarınca yürütülen tasarruf finansman şirketleri

anılan Kararın kapsamı dışında tutulmuştur.

9. TTK Uyarınca Zorunlu Bağımsız Denetime Tabi Olan Bir Şirket Bağımsız Denetim Kapsamından Nasıl Çıkar?

CBK'da belirlenen eşik değerleri aştığı için denetime tabi olan şirketler, tek başına veya bağılı ortaklıkları ve iştirakleriyle birlikte:

- CBK'da belirtilen ölçütlerden en az ikisine ait eşik değerlerin iki hesap döneminde art arda altında kalması durumunda (Birbirini takip eden hesap dönemlerinde eşik değerlerin altında kalınan iki ölçütün aynı olması şart değildir) veya
- CBK'da belirtilen ölçütlerden en az ikisinin eşik değerlerinin yüzde yirmi veya daha fazla oranda altında kalması durumunda

müteakip hesap döneminden itibaren bağımsız denetim kapsamından çıkar.

10. Denetime Tabi Olan Bir Şirketin Tür Değişirmesi Bağımsız Denetim Yükümlülüğünü Etkiler Mi?

TTK'nın 180'inci maddesinde *"Bir şirket hukuki şeklini değiştirebilir. Yeni türe dönüştürülen şirket eskisinin devamıdır."* hükmü bulunmaktadır.

Bu itibarla, tür değiştiren şirket eski şirketin devamı niteliğinde olacağından, denetime tabi olan bir şirketin tür değişikliği, bu şirketin bağımsız denetime tabi olma yükümlülüğünü etkilemeyecektir.

11. Bağımsız Denetime Tabi Olmayan Bir Şirket, Ana Ortaklığının, Bağılı Ortaklığının veya İştirakinin Denetime Tabi Olması Nedeniyle Denetime Tabi Olur Mu?

CBK uyarınca denetime tabi olma şartlarını taşımayan bir şirket, sadece ana ortaklığının, bağılı ortaklığının veya iştirakinin CBK kapsamında denetime tabi olması nedeniyle denetime tabi olmaz.

Ancak bu durum, topluluk denetçisinin konsolide finansal tabloların denetimine ilişkin TTK ve Türkiye Denetim Standartları çerçevesindeki yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

12. Bağımsız Denetimi Kimler Yapar?

Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin (BDY) 11'inci maddesinin birinci fıkrasına göre bağımsız denetim; sadece KGK'nın yetkilendirdiği bağımsız denetim kuruluşları veya bağımsız denetçiler tarafından yetkileri çerçevesinde gerçekleştirilir.

Diğer taraftan, BDY'nin 11'inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca kamu yararını ilgilendiren kuruluşların ve faaliyet alanları, işletme büyüklükleri, çalışan sayısı ve benzeri ölçütlere göre Kurumca belirlenen işletmelerin denetimi yalnızca denetim kuruluşları tarafından, diğerlerinin denetimi ise denetim kuruluşları veya denetim üstlenen bağımsız denetçiler tarafından üstlenilir.

- **Bağımsız Denetçi;** yeminli mali müşavirlik ya da serbest muhasebeci mali müşavirlik ruhsatını almış meslek mensupları arasından KGK tarafından yetkilendirilen kişilerdir.
- **Bağımsız Denetim Kuruluşu;** bağımsız denetim yapmakla yetkilendirilen ortakları yeminli mali müşavirlik ya da serbest muhasebeci mali müşavirlik ruhsatını almış meslek mensuplarından oluşan sermaye şirketleridir.
- **Denetim Üstlenen Bağımsız Denetçi;** kendi adına denetim üstlenebilmek için öngörülen şartları taşıdığı KGK tarafından onaylanan bağımsız denetçidir.

Bağımsız denetçi, bağımsız denetim kuruluşu ve denetim üstlenen bağımsız denetçi olarak yetkilendirmeye ilişkin şartlar da BDY'de düzenlenmiştir.

13. Bağımsız Denetçi Seçiminin Ne Zamana Kadar Yapılması Gerekir?

TTK'nın 399'uncu maddesinin birinci fıkrasına göre; denetçinin, her faaliyet dönemi ve her hâlde görevini yerine getireceği faaliyet dönemi bitmeden seçilmesi gerekmektedir.

14. Bağımsız Denetim Sonucunda Hangi Raporlar Düzenlenir?

TTK kapsamında yapılan bağımsız denetim sonunda denetçi tarafından ayrı ayrı:

- Finansal Tablolar Hakkında Denetçi Raporu,
- Yönetim Kurulu Yıllık Faaliyet Raporu Hakkında Denetçi Raporu ve
- Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu'nun (şöz konusu rapor, sadece pay senetleri borsada işlem gören şirketler ile denetçinin böyle bir komitenin kurulmasını gerekli gördüğü diğer şirketler için zorunludur. Ayrıca, bu rapora ilişkin esaslara yönelik olarak KGK'nın ilke kararı da bulunmaktadır.)

düzenlenmesi gerekmektedir.

15. TTK Uyarınca Yapılan Denetimlerde, Denetim Raporlarının En Geç Ne Zamana Kadar Şirkete Teslim Edilmesi Gerekir?

BDY'nin 30'uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; TTK uyarınca yapılan denetimlerde denetim raporlarının, denetimi yapılan finansal tabloların ait olduğu hesap dönemine ilişkin olağan genel kurul toplantısından en az 20 gün önce ve her durumda anılan Kanunda olağan genel kurul toplantıları için öngörülen azami sürenin sonuna kadar denetlenen işletmenin yönetim organına teslim edilmesi zorunludur.

16. Bağımsız Denetçi Tarafından Verilebilecek Görüş Türleri Nelerdir?

Bağımsız denetim sonucunda bağımsız denetçi tarafından verilebilecek görüş türleri aşağıdaki gibidir:

- Denetim konusunda ayrı ayrı veya toplu olarak denetim kistasına göre önemli sayılabilecek herhangi bir uyumsuzluğun veya aykırılığın bulunmadığı durumlarda **olumlu görüş**,
- Denetim konusunda ayrı ayrı veya toplu olarak denetim kistasına göre önemli uyumsuzluklar veya aykırılıklar bulunduğu ya da yeterli ve uygun denetim kanıtı toplanmadığı, ancak bunların denetim konusunun genelini etkilemediği durumlarda **sınırlı olumlu görüş**,

- Yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edildikten sonra, tespit edilen uyumsuzlukların veya aykırılıkların ayrı ayrı veya toplu olarak önemli olduğu ve denetim konusunun genelini etkilediği durumlarda **olumsuz görüş** ve
- Denetim konusunun genelini etkileyen önemli hususlarda denetim görüşüne dayanak olacak yeterli ve uygun denetim kanıtının elde edilemediği durumlarda ya da yeterli kanıt toplanmasına rağmen görüş oluşturmayı engelleyen belirsizliklerin sonradan ortaya çıktığı durumlarda **görüş bildirmekten kaçınıldığına ilişkin görüş** verilir.

Bununla birlikte, Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporuna İlişkin Esaslara Yönelik İlke Kararı'nın 10'uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre denetçi, riskin erken saptanması ve yönetimi sisteminin şirketin varlığını, gelişmesini ve sürekliliğini tehdit edebilecek gelişmeleri önceden saptamak için yeterli olup olmadığını değerlendirmesi ve -varsa- yetersiz gördüğü hususlara raporunda yer vermesi gerekmektedir.

Ayrıca, denetçi, sistemin iyileştirilmesine yönelik somut önerileri raporunda belirtebilir. Denetlenen şirket tarafından sisteme ilişkin belgelendirmenin yapılmaması durumunda bu husus da raporda ifade edilir.

17. Bağımsız Denetim Sonucunda Finansal Tablolar Hakkında Görüş Vermekten Kaçınılması veya Olumsuz Görüş Verilmesi Durumunda Ne Yapılmalıdır?

TTK'nın "Görüş Yazıları" başlıklı 403'üncü maddesinin beşinci fıkrasında; "Olumsuz görüş yazılan hâllerde yönetim kurulu, görüş yazısının kendisine teslimi tarihinden itibaren dört iş günü içinde, genel kurulu toplantıya çağırır ve genel kurul yeni bir yönetim kurulu seçer. Esas sözleşmede aksi öngörülmemişse, eski yönetim kurulu üyeleri yeniden seçilebilir. Yeni yönetim kurulu altı ay içinde, kanuna, esas sözleşmeye ve standartlara uygun finansal tablolar hazırlar ve bunları denetleme raporu ile birlikte genel kurula sunar. Sınırlı olumlu görüş verilen hâllerde genel kurul, gerekli önlemleri ve düzeltmeleri de karara bağlar." hükmü bulunmaktadır.

Bununla birlikte, aynı maddenin dördüncü fıkrasında; "Şirket defterlerinde, denetlemenin bu Bölüm hükümlerine uygun bir şekilde yapılmasına ve sonuçlara varılmasına olanak vermeyen ölçüde belirsizliklerin bulunması veya şirket tarafından denetlenecek hususlarda önemli kısıtlamaların yapılması hâlinde denetçi, bunları ispatlayabilecek delillere sahip olmasa bile, gerekçelerini açıklayarak görüş vermekten kaçınabilir. Kaçınma olumsuz görüşün sonuçlarını doğurur." hükmü yer almaktadır.

Dolayısıyla, TTK kapsamında yapılan denetimlerde, denetim sonucunda olumsuz görüş verilirse veya görüş vermekten kaçınılırsa, yönetim kurulunun, görüş yazısının kendisine teslimi tarihinden itibaren dört iş günü içinde genel kurulu toplantıya çağırması ve genel kurulun yeni bir yönetim kurulu seçmesi (esas sözleşmede aksi öngörülmemişse, eski yönetim kurulu üyeleri yeniden seçilebilir), yeni yönetim kurulunun altı ay içinde, kanuna, esas sözleşmeye ve standartlara uygun finansal tabloları hazırlatması ve bunları denetleme raporu ile birlikte genel kurula sunması gerekmektedir.

18. Kamu Gözetimi Nedir?

Kamu gözetimi; gerçeğe ve ihtiyaca uygun bilgiye dayalı ve güvenilir bağımsız denetim raporlarının hazırlanmasını sağlayarak yatırımcıları ve kamu yararını korumak amacıyla başta halka açık şirketler, finansal kuruluşlar ve sigorta şirketleri olmak üzere bağımsız denetime tabi şirketlerin bağımsız denetiminin bir kamu otoritesi tarafından incelenmesidir.

19. KGK Tarafından Gerçekleştirilen İnceleme Süreci Nasıl İşlemektedir?

Denetim kuruluşları ve denetçilerin ilgili mevzuat hükümlerine ve Kurumumuzca yayımlanan standart ve düzenlemelere uyumunu sağlayarak, bağımsız denetimin kalitesini artırmak amacıyla Kurumumuz tarafından KHK ve BDY çerçevesinde inceleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

İnceleme faaliyetleri, temel olarak kalite kontrol incelemeleri ve seçilmiş dosya incelemelerinden oluşmakta olup ilgili kuruluşların görüşü de alınmak suretiyle her yıl Kurulca hazırlanan yıllık inceleme planı kapsamında yürütülmektedir.

İncelemeler, ilk denetim sözleşmesinin imza tarihinden itibaren; kamu yararını ilgilendiren kuruluşları denetleyen bağımsız denetim kuruluşları için asgari üç yılda bir, diğerleri için ise asgari altı yılda bir yapılmaktadır. Bununla birlikte, planlanmış incelemeler yanında ihbar, şikâyet, bildirim gibi durumlarda ve gerekli görülen diğer hâllerde de incelemeler yapılmaktadır.

20. Yapılan İncelemelerde Hangi Konular İnceleme Kapsamına Alınmaktadır?

Yıllık inceleme planı kapsamında seçilen dosyalar, çeşitli ülke uygulamaları da dikkate alınarak hazırlanan uluslararası standart ve uygulamalarla uyumlu inceleme rehberleri çerçevesinde incelenmektedir.

Seçilmiş dosya incelemelerinde temel olarak, denetçi ve denetim kuruluşlarınca gerçekleştirilen denetim çalışmalarının ve yürütülen faaliyetlerin Türkiye Denetim Standartları'na, TTK'nın ilgili hükümlerine, KHK'ya ve BDY'ye uygunluğu gözden geçirilmektedir.

Bununla birlikte, planlanan inceleme faaliyetlerinin yanı sıra ihbar, şikâyet, bildirim gibi durumlarda da şikâyet konusu bağlamında incelemeler yapılmaktadır.

